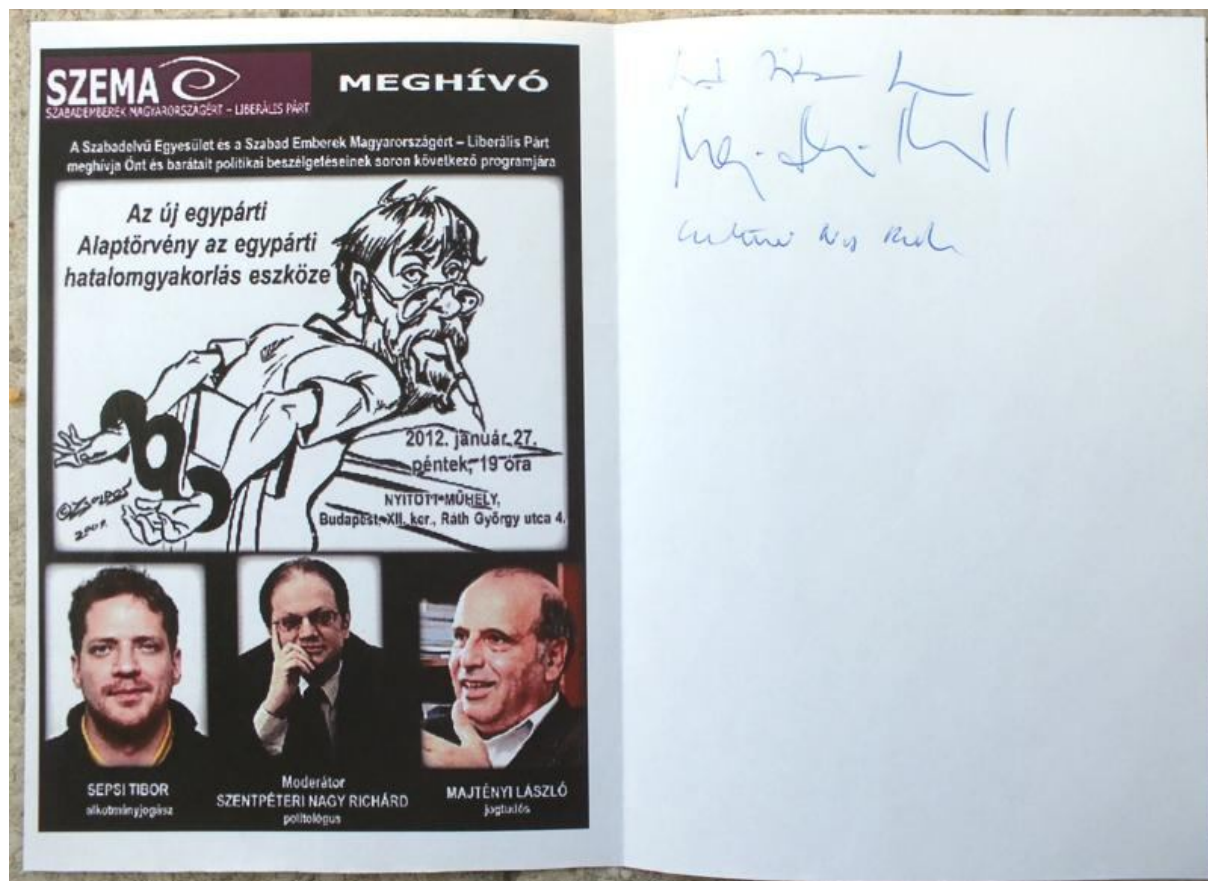

Az alaptörvény és a jogállamiság általános helyzete

volt a témája a 2012. január 27-én a SZEMA és a Szabadelvű Egyesület rendezésében lezajlott estnek. A két előadó Majtényi László jogtudós és Sepsi Tibor alkotmányjogász, a moderátor Szentpéteri Nagy Richárd volt.

Majtényi László veszélyesnek nevezte a jelenlegi helyzetet, az alkotmányos rendszert mára szinte teljesen lerombolták, egyetlen független intézmény maradt, a Nemzeti Bank. Az egyetemek, a bíróságok, az egyházak egy-két hónappal ezelőttig még reménykedhettek az önállóságukban. A veszély másik forrása, hogy gyakorlatilag megszűnt a kormányzati munka.

És mindezt súlyosbítja az a körülmény, hogy érdeemben nincs ellenzék.

Sepsi Tibor azzal kezdte, hogy az országgyűlés valamint a kormány és jogállam között nem fedezhető fel kapcsolat, a kormányzás és a jogalkotás nem kapcsolódik egy megismerhető rendszerhez, alkotmányos rendhez. Látjuk a példákat, hogy ha a kormányzati szándék ellentétes az aktuális alkotmánnyal, akkor megtalálják az ezt kezelő (áthidaló) technikát. Kérdéses, hogy az Alkotmánybíróság megcsonkított jogkörével, átalakított összetételével mire lesz alkalmas és képes. A bírók nyugdíjkorhatára leszállításának célja jól láthatóan a bíróság „lefejezése” volt, ugyanis a 271 bírót érintő rendelkezés a teljes vezetői garnitúra leváltását jelenti. Mindez párosul azzal, hogy a bírói kinevezés egy kézbe kerül és a szakmai kontrollja megszűnik.

Mit jelent ma a kormányzás? Majtényi László újszerű kifejezése a „fókuszcsoporthoz kormányzás”, ami egyrészt egy hatalmi koncentrációt, másrészt a „szavakkal kormányzást” jelenti, a kormányzóvívőről lerí, hogy maga sem hiszi el, amit mond. Az egyébként súlytalan, jelentés nélküli szavaknak egyetlen funkciója, hogy azok a hallgatóság lehetőleg minél nagyobb ré-

széneket tessenek. Orbán Viktor az alaptörvény életbeléptetését egy ország alapításához hasonlította.

A kormányzat melletti tüntetés kapcsán, amikor azt mondják, hogy „nem leszünk gyarmat”, fel kell vetni a kérdést: épülhet-e egy politika hazugságra? Az alaptörvény az ország megalásásával jár, hiszen a Fideszre szavazók sem szavaztak egy ilyen új alkotmányra. E jelszó kapcsán ki kellene lépünk az EU-ból, vele együtt az Európa Tanácsból, ami könnyen belátható módon öngyilkosság lenne.

A kapkodó döntés-előkészítés, a szakmával való egyeztetés hiánya a korábbi kormányzatokra is jellemző volt. De a jelenlegi kormányzat e tekintetben is messze felülmúlja elődeit, és már a látszatra sem ügyel.

A tulajdonképpen nem is definiálható történeti alkotmányra való hivatkozás, az előző alkotmány kommunista alkotmánynak nevezése egyaránt a szakmaiatlanság jelei. A jogról nyilatkozva elmondható, hogy annak a pillanatnyi szándékokhoz igazítása (az ú.n. lexek útján) tulajdonképpen már nem nevezhető jognak, hanem az állami akarat kifejeződésének.

A csaknem két és félórás rendezvényen még számos egyéb érdekes gondolat is terítékre került. De ha egy rövid mondatban akarjuk összefoglalni az est „eszmei mondanivalóját”, akkor az annyi, hogy **megszűnt a jogállam, és nincs érdemi kormányzás.**